

NEOVĚŘENÁ INFORMACE

ANOTACE:

Aktivita žákům ukazuje cestu propagandistické informace využitě v rusko-ukrajinském konfliktu k českému čtenáři. Žáci si přečtou zprávu uveřejněnou na českém proruském webu a zhlédnou reportáž ruské TV stanice, která ji odvysílala. Po diskusi pak zhlédnou reportáž BBC, která odhaluje, že zpráva byla účelovou mystifikací. Prostřednictvím aktivity si tak uvědomí nástroje propagandy a její možné následky. Aktivitu lze použít před projekcí i po ní.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

GV: člověk a společnost, jazyk a jazyková komunikace

OV: společenskovední vzdělávání / občanský vzdělávací základ, jazykové vzdělávání a komunikace

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

GV: MV, VMEGS, OSV

OV: OVDS

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

GV: k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské

OV: k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

DOPORUČENÝ VĚK: 15+

CÍLE:

Žáci:

- umí popsat některé nástroje propagandy a její cíle;
- si uvědomují možné následky propagandy;
- jsou kritičtí k mediálnímu sdělení a uvědomují si nutnost ověřování informací z více zdrojů.

DĚLKA: 30 min.

POMŮCKY:

- **PRACOVNÍ LIST** do každé skupiny
- **MATERIÁL**
- psací potřeby

POSTUP:

1. Ještě před projekcí výchozího videa rozdělíme žáky do skupin. Rozdáme jim **PRACOVNÍ LIST** s článkem o smrti dvou dětí, které zahynuly v Doněcku a v Horlivce v důsledku ostřelování, uveřejněným serverem Sputnik Česká republika.
2. Necháme žáky sdělit si vzájemně dojmy z článku v rámci skupin, poté je vyzveme ke společné diskusi. Ptáme se: *Co jste se z článku dozvěděli? Jak na vás zpráva zapůsobila, jaké ve vás vyvolala pocity?*
3. Dále žákům pustíme i původní reportáž ruské TV stanice o této události.
[Přehrát video](#)

4. Poté se žáků zeptáme, zda zprávě věří, či nevěří a proč.
5. Následně promítneme reportáž BBC, která odhaluje, že smrt desetileté dívky v Doněcku byla vymyšlená.
[Přehrát video](#)

REFLEXE:

Reflexi provedeme formou diskuse. Ptáme se: *Proč podle vás tato mystifikace vznikla, co bylo jejím cílem? Jaké může mít podobné sdělení důsledky (můžeme zmínit např. rwandskou genocidu)? Proč podle vás původní informaci nepřevzala (nejen) v Česku i jiná média?* Na závěr aktivity žáky seznámíme se schématem kontrolních mechanismů nezávislých médií a médií řízených autoritářským režimem.

ZKUŠENOSTI Z PRAXE:

Téma aktivity je pro žáky vzhledem ke stále aktuální otázce vztahů Ruska a Ukrajiny poutavé. Žáci se rychle do práce zapojili a navzájem si sdělovali své názory. Nejdříve byli zprávou z novin rozhořčeni. Pohoršovali se nad tím, že kvůli některým lidem umírají nevinní, zejména děti. Vůbec by se to podle nich nemělo stávat. Konflikty by se měly řešit společnou domluvou, a ne válkou. Po přehrání reportáže ruské televize byli někteří na pochybách a zcela zprávě nevěřili. Po zhlédnutí reportáže BBC byla část žáků zmatená. Většina však byla rozhořčená nad tím, že si ruská média – a pak i naše česká média, která zprávu převzala od ruských – vymýšlejí. Pochopili, že se jedná o cílenou propagandu, a uvědomili si její důsledky a nebezpečí, které přináší. Aktivita zabrala přibližně 25 minut, záleží ale na míře zapojení žáků.

Tereza Žilková, Gymnázium Bystřice nad Pernštejnem

V DONĚCKU A HORLIVCE ZAHYNULY V DŮSLEDKU OSTŘELOVÁNÍ DVĚ DĚTI

Michail Voskresenskij

09:55 24.03.2015 (aktualizováno 10:03 24.03.2015)

V důsledku ostřelování ze strany ukrajinských vojáků v Doněcké lidové republice zahynuly dvě děti, oznámili na Ministerstvu obrany DLR.

„V důsledku dělostřeleckého útoku 23. března zahynula v Petrovském obvodu města Doněcka roletá dívka, a v okolí Horlivky se stal obětí včerejšího ostřelování 14letý chlapec“, prohlásili na MO.

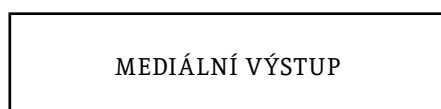
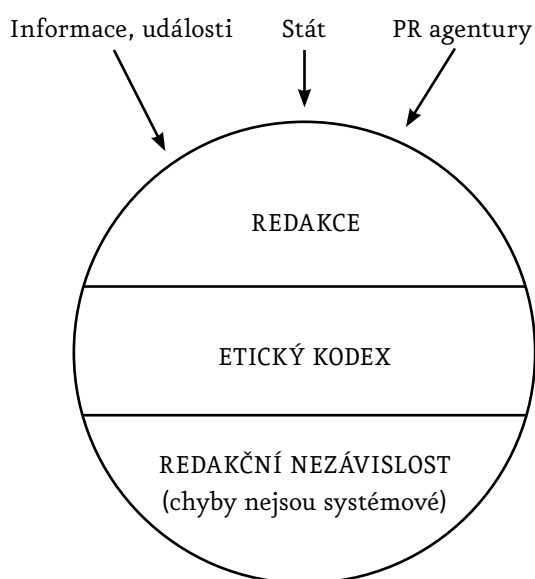
Náměstek velitele štábu domobrany Doněcké lidové republiky Eduard Basurin v pondělí oznámil, že desetiletá dívka se stala obětí ostřelování Doněcka ze strany ukrajinských vojáků, a že bylo zraněno také pět domobranců.

V neděli v DLR bylo oznámeno, že ukrajínští vojáci ostřelovali z děl území železničního nádraží v Doněcku. 15. února vyhlásily strany konfliktu na Donbasu příměří, které předpokládají Minské dohody.

Zdroj: <http://cz.sputniknews.com/svet/20150324/150268.html#ixzz3hQFw2vGf>

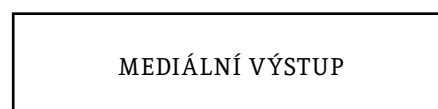
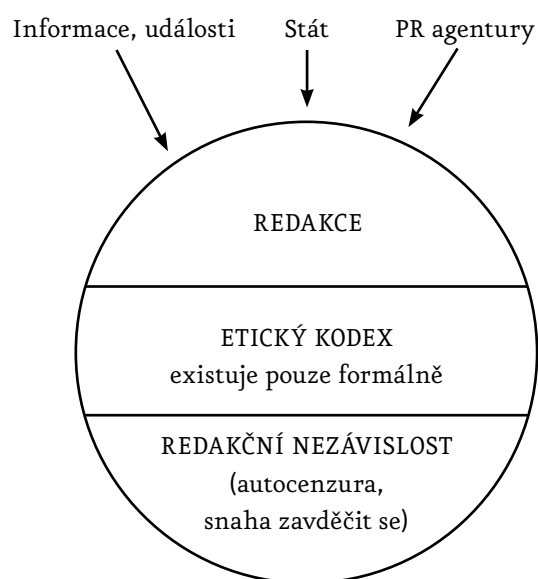
KONTROLNÍ MECHANISMY NEZÁVISLÝCH MÉDIÍ A MÉDIÍ ŘÍZENÝCH AUTORITÁŘSKÝM REŽIMEM

DEMOKRACIE

MOŽNÉ NÁSLEDKY ZVEŘEJNĚNÍ
NEPRAVDIVÝCH INFORMACÍ
 – ztráta reputace
 – postihy pro jednotlivce
 či redakci/médium

AUTORITATIVNÍ REŽIM

MOŽNÉ NÁSLEDKY ZVEŘEJNĚNÍ
NEPRAVDIVÝCH INFORMACÍ
 – beztrestnost